

TALEPAPIR

Det talte ord gælder

Tilhørerkreds:	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
Anledning:	Samråd F (om arbejdsgiveransvar for helbredsgener af vindmøllestøj)
Taletid:	(ca. 10 min. Samrådet er planlagt uden bagkant. Samrådet er 4. pkt. på dagsordenen. Mødet starter kl. 14 og der er yderligere punkter to punkter efter.)
Tid og sted:	7. november 2013 kl. 17
Dok nr.:	1340859

Udvalget har indkaldt mig i samråd i dag for at svare på en række spørgsmål om, hvilket ansvar der påhviler en virksomhedsejer, hvis medarbejdere på virksomheden oplever helbredsgener, som de mener skyldes støj fra vindmøller der er placeret i nærheden af virksomheden.

Samrådsspørgsmål F lyder:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan man håndterer de situationer, hvor en virksomheds medarbejdere udsættes for sundhedsskadelige påvirkninger som følge af støj fra vindmøller, der er placeret i nærheden af virksomheden, herunder hvordan virksomhedens retsstilling er i de situationer, hvem der

konkret har ansvaret for at gribe ind, og hvorvidt der er klare retningslinjer for håndteringen af sådanne situationer?”

Som jeg også gav udtryk for, sidst vi mødtes i samråd om helbredsgener og vindmøllestøj den 25. juni 2013, vil jeg hellere end gerne bidrage til at skabe mest mulig klarhed om, hvad vi ved, og hvad vi ikke ved om eventuelle helbredseffekter af vindmøllestøj.

Helt indledningsvis vil jeg pointere, at enhver medarbejder på en virksomhed, som føler sig syg eller oplever helbredsmæssige symptomer, som vedkommende mistænker, kunne have sammenhæng med støj fra vindmøller, til hver en tid skal

rette henvendelse til egen læge for en nærmere undersøgelse eller udredning af symptomer og eventuel sygdom.

Hvis egen læge finder, at det bør undersøges, om der eventuelt kan være tale om skadelige påvirkninger i arbejdsmiljøet, kan lægen henvise til en undersøgelse på den pågældende regions Arbejds- og Miljømedicinske Afdeling med henblik på at få klarlagt, om der kan være forhold på arbejdspladsen, der er årsag til symptomerne.

I forlængelse heraf kan jeg oplyse, at det fremgår af beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse om lægers og tandlægers særlige pligt til at anmelde erhvervssygdomme til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen, at læger og tandlæger, der gennem deres erhverv konstaterer eller får mistanke om, at en

person har pådraget sig en konstateret eller formodet erhvervssygdom eller på anden måde har været udsat for skadelige påvirkninger på sin arbejdsplads, skal anmelde dette til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen.

Når dette er sagt, skal jeg gøre udvalgets medlemmer opmærksom på, at det spørgsmål, som udvalget har bedt mig om at besvare i dag, ligger uden for mit ressort. Spørgsmål om arbejdsmiljø og eventuelle skadelige påvirkninger på arbejdspladsen henhører under beskæftigelsesministerens ressort, og jeg må derfor overlade besvarelsen af eventuelle spørgsmål, der handler om virksomhedsejeres ansvar for arbejdsmiljø og medarbejderes helbredsforhold til min kollega beskæftigelsesminister Mette Frederiksen.

Spørgeren Hr. Hans Christian Schmidt har da også stillet et stort set identisk spørgsmål, som det jeg er blevet bedt om at besvare her i dag, til beskæftigelsesministeren. Nemlig spørgsmål S 93, der er stillet den 1. oktober 2013.

Spørgsmål S 93 lyder: ”Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre klarhed over virksomheders retsstilling med hensyn til ansvaret for sundhedsskadelige påvirkninger af deres medarbejdere som følge af støj fra vindmøller, som ligger i nærheden af virksomheden?”

Beskæftigelsesministeren har den 9. oktober 2013 – altså samme dag som dette samrådsspørgsmål er stillet – besvaret spørgsmål S 93. Beskæftigelsesministeren har i den forbindelse oplyst følgende. Og jeg læser op:

”Der skal naturligvis være klarhed over virksomheders retsstilling. Det gælder generelt, og det gælder i forhold til arbejdsmiljøområdet.

Jeg [beskæftigelsesministeren] har indhentet en udtalelse fra Arbejdstilsynet, som har oplyst følgende om reglerne på området:

”Der er i dag en *klar* fordeling af, hvilke myndigheder, der tager sig af reglerne om virksomhedernes retsstilling i forhold til ansvaret for sundhedsskadelige påvirkninger af deres medarbejdere som følge af støj fra vindmøller.

Arbejdstilsynet reagerer i forhold til arbejdsmiljøforholdene i og på en virksomhed. Det vil som oftest være påvirkninger, der skyldes virksomheden selv, dens produktionsforhold eller dens driftsmidler mv., som arbejdsgiveren

har ansvaret for. Det kan *også* skyldes påvirkninger fra virksomhedens omgivelser.

I forhold til arbejdsmiljøet, er det arbejdsgiverens *ansvar* at træffe forholdsregler mod påvirkninger, der kan skade ansatte i virksomheden, selv om påvirkningen kommer til virksomheden udefra, fx i form af en ekstern miljøpåvirkning.

Hvis vindmøller overholder de grænseværdier og respektafstande, der er fastsat i Miljøministeriets vindmøllebekendtgørelse, så vurderer Arbejdstilsynet imidlertid, at det ikke udgør nogen risiko i forhold til arbejdsmiljøet.

Når det drejer sig om lokale støjgener fra virksomhedens omgivelser, er det den pågældende kommune, som har muligheden og ansvaret for at gribe ind.” [citat slut]

Beskæftigelsesministerens svar belyser efter min opfattelse, hvordan myndighederne her i landet nødvendigvis må forholde sig på dette område med den viden, vi har i dag.

Som det fremgår af beskæftigelsesministerens besvarelse, vurderer Arbejdstilsynet, at hvis vindmøller overholder de grænseværdier og respektafstande, der er fastsat i Miljøministeriets vindmøllebekendtgørelse, så udgør vindmøllestøjen *ikke* nogen risiko i forhold til arbejdsmiljøet.

På baggrund af beskæftigelsesministerens svar på spørgsmål S 93, er det min vurdering, at der er klare retningslinjer for, hvordan situationer, hvor medarbejdere føler sig helbredsmæssigt påvirkede af vindmøllestøj, skal håndteres.

I forlængelse heraf vil jeg – som jeg også oplyste under samrådet om vindmøllestøj og helbredseffekter i den 25. juni 2013 – gøre opmærksom på, at Miljøministeriet, Klima-, Energi- og Bygningsministeriet samt Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har besluttet i fællesskab at finansiere en undersøgelse af, om støj fra vindmøller kan forårsage hjertekarsygdomme.

Jeg kan også i dag fortælle udvalget, at de tre ministerier på baggrund af en præsentation fra Kræftens Bekæmpelse er indstillet på at finansiere en udvidelse

af undersøgelsen med yderligere helbredsmål. De yderligere helbredsmål, som Kræftens Bekæmpelse har vurderet kan være relevante at inddrage i en undersøgelse af vindmøllestøj og helbredseffekter er diabetes, blodtryk, søvn, fødselsvægt og depression.

En detaljeret projektbeskrivelse for sådan en udvidelse skal – på samme måde som undersøgelsen af hjertekarlidelser – gennemgås af Sundhedsstyrelsens videnskabelige udvalg om Miljø og Sundhed og af en international støjeksperter.

Endelig vil jeg gøre udvalget opmærksom på, at jeg er bekendt med, at Miljøudvalget den 30. oktober 2013 har kaldt min kollega miljøminister Ida Auken i samråd med henblik på at drøfte, om lavfrekvent støj er et problem for naboer til kæmpevindmøller. Spørgsmål i relation til miljøministerens ressort – som fx de eksisterende afstands- og støjgrænser for opsætning af vindmøller, kan passende tages i den sammenhæng. Jeg kan som sagt alene besvare spørgsmål, der ligger inden for mit ansvarsområde.